

Відгук

офіційного опонента про дисертацію

Батрун Ірини Володимирівни

«Проблема підготовки школярів до життя в творчій спадщині В. О. Сухомлинського»,

поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

Актуальність даного дослідження зумовлена об'єктивною потребою сучасного суспільства в підготовці підростаючого покоління до життєдіяльності в сучасних умовах. Одним із тих, хто приділяв особливу увагу даному питанню був видатний український педагог-практик В. О. Сухомлинський. Багатоаспектна, багатогранна педагогічна спадщина педагога широко висвітлює і проблему підготовки школярів до життя, що заслуговує на творче опрацювання і втілення в практику роботи середніх навчальних закладів.

Важливість дослідження підсилюють наявні суперечності, які мають бути розв'язані, а також відсутність наукових розвідок безпосередньо пов'язаних із проблемою дослідження.

Не викликає принципових заперечень структура дисертації, згідно якої відображено теорію і практику досліджуваного феномену.

До заслуг автора належить розкриття поглядів В. О. Сухомлинського на проблему підготовки школярів до життя.

І. В. Батрун на основі ретельного вивчення творчої спадщини В. О. Сухомлинського виділила питання, рішення яких педагог вважає обов'язковим для здійснення підготовки школярів до життя, детально зупинилась на висвітленні проблем виховання громадянина, ролі трудового виховання у формуванні особистості як складових підготовки школярів до життя.

Виправдано і ґрунтовно представлено погляди В. О. Сухомлинського на сімейне виховання як фактор підготовки школярів до життя.

Автор справедливо наголошує, що ідеї В. О. Сухомлинського щодо підготовки старшокласників до сімейного життя здійснили серйозний вплив на розвиток сімейної педагогіки як у вітчизняній, так і в зарубіжній науці.

І. В. Батрун робить правильний наголос, що заслуга українського педагога полягає у високій оцінці сім'ї, її місця і ролі як першої школи, виховного середовища, в якому здійснюється інтелектуальне, моральне, естетичне, фізичне, трудове виховання, що є фундаментом для підготовки дитини до життя.

Цінним є висновок дослідниці про особливу роль матері, батька у вихованні доньки, сина у контексті досліджуваної проблеми.

Позитивно оцінюємо ретельне вивчення дисертанткою педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського, про що свідчить звернення автора до

численних праць педагога, не тільки широко відомих педагогічній громадськості.

Цінним у роботі є представлення досвіду підготовки школярів до життя в Павлівській школі, що дає уявлення про значну роботу педагогічного колективу школи і вагомість науково-практичного доробку, здійсненого безпосередньо В. О. Сухомлинським, а саме: розробка і впровадження курсу підготовки старшокласників до сімейного життя; підготовка енциклопедії сімейного виховання «Батьківська педагогіка»; розробка системи творчих завдань для всіх учнів з першого до випускного класів; організація різноманітних сільськогосподарських робіт; розробка уроків мислення в природних умовах тощо.

Представлений фактологічний матеріал збагачує історико-педагогічне знання, є важливим у практичному вимірі.

Здобуті результати можуть стати основою для вдосконалення змісту шкільної освіти і виховання.

Вищезазначене дозволяє констатувати, що дисертація І. В. Батрун має певну наукову новизну. Достовірність і новизна результатів достатньо повно відображено у 16 одноосібних друкованих працях, з них: 8 статей у наукових фахових та науко-метричних виданнях України, 7 – у матеріалах наукових конференцій, 1 – у зарубіжному періодичному виданні. Публікації цілком відбивають зміст рецензованого дослідження, автореферат відповідає змістові дисертації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що виявлені та охарактеризовані форми і методи підготовки вихованців до життя в педагогічній діяльності В. О. Сухомлинського можна буде використовувати в сучасній педагогічній практиці та роботі середньої школи.

Позитивно оцінюючи дисертацію, зазначимо, що вона викликає роздуми щодо окремих питань.

1. З одного боку обрано важливу, з іншого, – складну тему для оцінки творчості В. О. Сухомлинського: підготовка школярів до життя. Це вимагало більш чіткого визначення, що ж саме, який зміст вкладав педагог в це поняття?

2. На наш думку, дисертантці варто було б оформити погляди В. О. Сухомлинського у вигляді певної системи або концепції. У представленому варіанті це подано як перелік певних ідей.

3. За текстом дисертації відсутнє чітке розмежування теоретичних поглядів В. О. Сухомлинського та його практичних напрацювань у руслі проблеми, що досліджується.

4. Нам вважається, що в тексті дисертації бракує оціночних суджень автора щодо окремих положень, висновків В. О. Сухомлинського щодо підготовки школярів до життя з проекцією на сучасність.

Проте висловлені нами зауваження суттєво не впливають на позитивну оцінку роботи. Дослідження Батрун Ірини Володимирівни виконане на належному науково-педагогічному рівні. Робота є самостійним, оригінальним науковим дослідженням, результати якого збагачують історико-педагогічну науку новими фактами.

Отже, вважаємо, що представлена на захист дисертація «Проблема підготовки школярів до життя в творчій спадщині В. О. Сухомлинського» є завершеним, самостійним дослідженням, цілком відповідає вимогам до дисертації, поданої на здобуття наукового ступеня пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», а її автор – Батрун Ірина Володимирівна – заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук,
професор, завідувач
кафедри педагогіки вищої
школи ДВНЗ «Донбаський
державний педагогічний
університет»

В. І. Сипченко

Підпис В. І. Сипченка засвідчую

Начальник відділу кадрів

Є. С. Сілін